

ОПИСАНИЕ НА ЛЕКЦИОНЕН КУРС

1. Наименование на курса: **МЕТОДИКА НА ПСИХОЛОГИЧНАТА ЕКСПЕРТИЗА В ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕС**
2. Код на курса: **PSY 3177**
3. Вид на курса: **задължителна дисциплина**
4. Ниво: **магистър**
5. Година на изучаване: **първи курс**
6. Семестър: **втори семестър**
7. Брой кредити: **4,5**
8. Име на лектора: **доц. д-р Павлина Петкова Дамянова**
9. Резултати от обучението за дисциплината: Курсът има за цел студентите да придобият знания и базови умения за провеждане на психодиагностично изследване и интерпретация на данните за отговор на поставените експертни въпроси. Знания и базови умения за спецификата на експертните оценки при пълнолетни и непълнолетни в гражданския процес. Знания за границите на компетентност на психолога експерт и взаимовръзката с други професионалисти при изготвяне на комплексни експертизи.
10. Начин на преподаване: **лекции и практически упражнения (експертна практика)**
11. Предварителни изисквания: Разбирането и усвояването на материала изисква предварителни знания по обща психология; разстройства на психичните процеси, интелект и личност; психологични тестове за психодиагностична оценка на психични процеси и личност; наказателно и гражданско право; съдебен процес и правнорегулиране на съдебната експертиза;
12. Съдържание на курса (анотация): Стремещът на нашата страна като част от Европа е да отглежда ново поколение млади хора, които да са отговорни за своето поведение пред социалната група, в която живеят. Да са конкурентни, но като спазват законите и моралните норми. Да са себеотстояващи, но като зачитат правата и свободите на околните. Това изисква съдебната система да въвежда регулация в ситуациите на проблемни семейства, изоставени деца или дефицит на родителска годност. Психологичната експертиза дава надеждна оценка за родителската годност на всеки родител, или осиновител, което подпомага справедливото съдебно решение. Проблемите на гражданския процес свързани с дееспособността на лицата с тежки психични или соматични нарушения също имат потребност от психологични оценки за съхранени или увредени личностови области, които могат да ограничат или грубо да нарушат потенциала на индивида за волеизявление и решения към своите имотни проблеми, начин на организация на живот. Психологичната експертиза може да даде важни оценки и анализи за професионална пригодност към конкретна професия на всеки индивид, с което да подпомогне правните спорове и решения.
13. Библиография

ОСНОВНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Величков, А., Методи за психодиагностика, 2005
2. Крумова, А., Личността извън норма, С., “Образование”, 2004.
3. Ломброзо, Ч., Престъпникът, криминална антропология, С., 1999
4. Петкова, П., Съдебно психологична експертиза, в “Психиатрия” под ред. проф. М. Ачкова, С., 2000
5. Петкова, П., Н. Цонева, Психологичното изследване в психиатричната практика, В “Практическа психиатрия”, Изд. “Ася-Росен Младенов”, 2009, том I, 151 – 178
6. Попов, Х., Човешката агресия, С., НИ, 1999
7. Практическа психиатрия, Съдебна психиатрия – под редакция на Маринов П., Велинов Вл., том 2, С., 2006
8. Стаменов, Й. и сътр., Съдебна психиатрия, НИ, 2000
9. Станков, Б., Психология на престъплението, Албатрос, 2006
10. Стоянов, В., Експериментална психология, Е-Литера, 2005

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Калчев, П., Скали за агресия в юношеска възраст 1., „Изток-Запад”, С., 2009
2. Калчев, П., Скали за агресия в юношеска възраст 2., „Изток-Запад”, С., 2010
3. Кернберг, О., Тяжелые личностные расстройства. Стратегии психотерапии, Москва, Независимая фирма, “Класс”, 2000
4. Клиническа психология – под редак. Карвасарский Б.Д., Изд. Моск. Универс., Москва, 2004
5. Маринов, П., Самоубийство, в Практическа психиатрия, Обща и специализирана психиатрия, том 1, С., 2006, 388-390
6. Маринов, П., Петкова П., Цонева Н. в Практическа психиатрия, Обща и специализирана психиатрия, том 1, С., 2006, 324-341
7. Маринов, П., Шизофрения, шизоафективни и налудни разстройства, в Практическа психиатрия, Обща и специализирана психиатрия, том 1, С., 2006, 210-265
8. Маринов, П., П. Петкова, Н. Цонева, Деменции, В “Практическа психиатрия”, Изд. “Ася-Росен Младенов”, 2009, том I, 324 – 341
9. Николкова, С., П. Маринов, Психиатрия, психология и психотерапия, Горекс прес, София, 2007
10. Петкова, П., Н. Цонева, Интервюиране в психиатричната практика, В “Практическа психиатрия”, Изд. “Ася-Росен Младенов”, 2009, том I, 61 - 73
11. Петкова, П., А. Буриева, Наръчник за работа с извършители на домашно насилие, Специализирана програма за работа с извършители на домашно насилие, Асоц. „Деметра”, Бургас, 2011
12. Петруня, О., Юридическа психология: Учебно пособие., М.: Изд. центр ЕАОИ, 2007
13. Радославова, М. и Величков, А., Сборник – „Методи за психодиагностика”, Паднора Прим, 2005
14. Ръководство по съдебна психиатрия – под ред. на П. Дончев, С., Мед. и физк., 1987 г
15. Стаменкова, Н., Психологически измервания, „Псидо”, Варна, 2005
16. Стоянов, В., Посттравматично стресово разстройство, Варна, Изд. Псидо, 2009
17. Цеков, Ц., Съдебни експертизи. Правен режим и правна характеристика., С., 1998 г.
18. Цонева-Пенчева, Л., Самоубийства и опити за самоубийства в Република България., В: Рецептор, бр. 4, 2006
19. Шипковенски, Н., Начала на хомицидологията, Соц. пробл., бр. 4, 1972, 50-60
20. Hare, R.D., Psychopath & Theoty and research., New York: Wiley, 2007
21. Loren, H. Toth M.D., Clinical Threatment of violent Person, DHNS, 1985
22. Vassileva, J., P. Petkova, Impaired Decision making in Psychopathic heroin addicts – in “Drug and Alcohol Dependence, 30, 2818, 1-3, 2006

14. Планирани учебни дейности и методи на преподаване: **лекции, практически упражнения (експертна практика), стажове и консултации**

15. Методи и критерии на оценяване: оценката се формира като резултат от направените писмени реферати и положения устен изпит. Рефератът се представя и защитава пред група. Положителната оценка от писмения изпит е условие за преминаване към устен изпит. Крайната оценка е средноаритметичне от писмения и устен изпит.

16. Език на преподаване: **български**

17. Практика: **стаж (експертна практика)**